

Dzejnieka Jāņa Raiņa krūšutēls Ilūkstē

1927.gadā dzejnieks, būdams Izglītības ministrs, piedalījās Ilūkstes pamatskolas svinīgajā atklāšanā. Šobrīd pie šīs pašas ēkas, kurā tagad atrodas vidusskola, uzstādīts viņa krūšutēls.

Adrese: Raiņa iela 49, Ilūkste, Ilūkstes nov.

E-pasta adrese: livijjat@inbox.lv

Mājas lapa: <http://www.ilukste.lv>, <http://www.visitdaugavpils.lv>

Kultūrvēsturiskie objekti

Apraksts: Ilūkstes pilsētas vēsture ir saistīta ar Tautas dzejnieka Raiņa vārdu. 1927. gadā dzejnieks piedalījās Ilūkstes pamatskolas svinīgajā atklāšanā kā izglītības ministrs. Rainis bija iecelts šajā amatā 1926. gada decembrī. Viņa kompetencē ietilpa visi valsts kultūras dzīves pasākumi. Izglītības ministra amatu posteni ieņēma tikai 1 gadu un 1 mēnesi. Šajā laikā Rainis enerģiski strādāja pie skolu demokratizācijas. Vienā no intervijām dzejnieks uzsvēra, ka skolas demokratizācija nozīme panākt, lai skola būtu pieejamāka visnabadzīgākajiem iedzīvotāju slāņiem.

Raiņa vadītās Izglītības ministrijas plānos ietilpa skolu programmas pārskatīšana un eksāmenu skaita samazināšana. Liela naudas summa tika iedalīta jaunu pamatskolu un vidusskolu celtniecībai.

Rainis uzturēja ciešas saites ar dzimto pusi, it īpaši - ar Ilūkstes pamatskolu. 1926. gada 21. aprīlī, atbildot uz apsveikumu, dzejnieks uzrakstīja veltījuma dzejoli Ilūkstes pamatskolas 2. klasei, bet 1927. gada 23. janvārī ieradās Ilūkstē uz jaunās pamatskolas ēkas atklāšanu. Savā runā ministrs apsveica skolas kolektīvu un pasniedza jaunās ēkas atslēgas. Skatot arhitekta Blancenburga celto stalto skolas ēku kalna galā, Rainis novēlēja, lai šis nams lej gaismu pār tālu un tuvu apkārtni. Dzejnieks atgādināja teiku par Lāčplēsi, kuram bija jāsarģā atslēga no vēl neuzceltās gaismas pils, un piedzināja ilūkstiešiem turēt svētu savas jaunās gaismas pils godu. Ilūkstes pamatskola ir vienīga skola Latvijā, ko atklājis toreizējais izglītības ministrs Rainis. Tā laika avīzēs tika uzsvērts, ka skolas trīsstāvu ēka ir dominējošā celtnie pilsētā, kura bija ievērojami cietusi I Pasaules karā. Pēc skolas atklāšanas tajā mācījās 398 skolēni 11 klasēs 12 skolotāju vadībā. Par piemiņu Raiņa vizītei pie skolas tika atklāts dzejnieka krūšutēls.

